

МІЖНАРОДНИЙ СИМПОЗИУМ “СУЧАСНА АМЕРИКАНСЬКА ДРАМА: ТЕНДЕНЦІЇ, ПОСТАТІ, ТЕКСТИ”

Активно працюючи в галузі досліджень американської літератури, Центр американських літературних студій в Україні при Інституті літератури ім. Т. Г. Шевченка НАНУ (ЦАЛСУ) впровадив у життя велику кількість науково-дослідницьких ініціатив. Серед них – неформальна Школа з американської літератури, темою роботи якої протягом 2011–2012 навчального року стала драматургія США: генеза, історія, основні тенденції розвитку, жанрова палітра, сучасний стан. Її підсумки були репрезентовані на шостому міжнародному симпозиумі “Сучасна американська драма: тенденції, постаті, тексти”, який відбувся 8 листопада 2012 р. і об’єднав літературознавців навколо обговорення сучасних вимірів продуктивного жанру, що зазвичай не отримує теоретичного охоплення, співмірного з його визначним місцем у суспільстві та культурі.

Тема симпозиуму стала логічним продовженням дослідницького вектору Школи ЦАЛСУ, що впродовж 2004–2010 рр. орієнтувалася на діахронічний підхід до вивчення основних періодів розвитку літератури США (було проведено симпозиуми та видано чергові номери щорічника ЦАЛСУ “Американські літературні студії в Україні” за темами “Пуританська традиція в літературі США”, “Просвітницька традиція в літературі США”, “Дискурс романтизму в літературі США” та “Американський модернізм: контекст, постаті, пост-постмодерністська перспектива”). З 2010 р. просвітницько-дослідницька діяльність Школи продовжилася та поглибилася завдяки орієнтації на детальніше обговорення та дослідження картини розвитку американської літератури за жанрами. Наукові дослідження та дискусії в межах Школи протягом 2010–2011 навчального року були звернені до визначального в американському контексті жанру “short story”. Їх наслідки оприлюднені під час спеціалізованого міжнародного симпозиуму “Американське short story: теорія жанру і практика сучасності (рубіж ХХ–ХХІ ст.)”, проведеного 15 вересня 2011 р., та у презентованому науковій спільноті сьомому номері щорічника ЦАЛСУ “Американські літературні студії в Україні” (2012 р.).

Актуальність драматичного жанру в американській культурі сьогодні та його сучасна практика, репрезентативні фігури американської драматургії, ще маловідомі в Україні, стали основним дослідницьким акцентом у наукових розвідках учасників симпозиуму. Дослідники-американісти з України та Росії запропонували свої доповіді широкій аудиторії учасників. Симпозиум відкрився вітальним словом заступника директора Інституту літератури ім. Т.Г. Шевченка НАН України *М. Сулими*, який відзначив послідовність наукового підходу в діяльності Центру та його видавничої політики, що з випуском 7-го номера тематичного щорічника ЦАЛСУ вже дає можливість говорити про створення його учасниками цілісної колективної монографії з історії американської літератури від давніх часів до сучасності. Він також наголосив на актуальності американської драматургії для української сцени, починаючи з її інсценізацій театром Леся Курбаса в 1920-х рр.

На пленарному засіданні тон дискусії задали фундаментальні доповіді *Н. Висоцької* (Київ) та координатора ЦАЛСУ *Т. Денисової* (Київ). *Н. Висоцька*, яка впродовж року керувала дослідницькою роботою Школи ЦАЛСУ з теми “Американська драма”, у доповіді “Нові імена в драматургії США рубежу ХХ–ХХІ століть: діалог традиції і сучасності” розповіла про найцікавіших сучасних драматургів США та узагальнила певні тенденції їхньої творчості. *Т. Денисова* зосередилася на явищі позабродвейської драми та, зокрема, особливостях його розвитку протягом важливого та прогностичного періоду 1980-х рр.

Логічним продовженням пленарної дискусії стали тематичні сесії. Перша з них уміщувала доповіді дослідників, які звернулися до цікавих та важливих у сучасному контексті аспектів історії розвитку драматичного мистецтва США та репрезентативних персоналій. Модератор сесії *Т. Потніцева* (Дніпропетровськ) подала своє бачення “рокового (sockdologizing) спектаклю” та ролі акторської родини Бутів у розвитку американського театру та історії США загалом. *О. Гон* (Київ) озвучив тему “Маски в драматургії Е. Паунда та В. Б. Ейтса”. *Т. Свєрбілова* (Київ) виступила з полемічним порівняльним аналізом кінодраматургії США 1920–1930-х рр. і жанрової системи радянського

кінематографічного дискурсу. *Г. Стембковська* (Київ) запропонувала спробу аналізу авангардних інтенцій експериментальної "ландшафтною" драми Г. Стайн.

Друга та найбільша секція симпозіуму була присвячена різноманітним постатям новітньої драми США. *Н. Жлуктенко* (Київ) розглянула твір "Похибка розуму" Сема Шепарда в контексті американської сімейної драми. *Т. Михед* (Київ) проаналізувала мотиви афро-американської історії у п'єсі "Граємо(ся) в Америку" С.-Л. Паркс. *Г. Глодзь* (Київ) поділилася своїм баченням п'єси "З днем народження, Вандо Джун" Курта Воннегута як драматичного переосмислення Гомерової "Одіссеї", а *Н. Криницька* (Полтава) – своїм баченням шекспірівських мотивів, "архетипових" як для європейської, так і для американської драматургії, у п'єсі Августа Вілсона "Огорожі". *Н. Бідасюк* (Хмельницький) проаналізувала драматичний прийом використання "мови непорозуміння" у п'єсі Девіда Мемета "Олеанна". *Л. Казакова* (Курськ, РФ) запропонувала аналіз п'єси Тоні Кушнера "Ангели в Америці" та її кіноверсії. *Г. Рикова* (Київ) розглянула мотив та поетику втечі в американській жіночій драматургії 2000-х рр. Тему жіночої драматургії в США продовжила *А. Гайдаш* (Київ), зосередившись на пізній творчості Тіни Хау.

Доповіді учасників супроводжувалися дискусією та обговоренням завдяки активній участі зацікавленої аудиторії. Шостий міжнародний симпозіум із літератури США став плідним підсумком роботи учасників ЦАЛСУ протягом року. Матеріали цієї наукової роботи, вкрай актуальні для вітчизняних студентів, дослідників та інших зацікавлених читачів, увійдуть до чергового, восьмого числа щорічника ЦАЛСУ "Американські літературні студії в Україні".

Ганна Стембковська
м. Київ

Отримано 5 грудня 2012 р.

